

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

PS.II.431.18.2015

Kielce, 01.06.2015 r.

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach Punkt Kancelaryjny i Obsługi Klienta	
wysł. dnia	03. CZE. 2015
L.dz.	zał.
Podpis	

Pani
Monika Krawczyk
Dyrektor
Wielofunkcyjnej Placówki
Opiekuńczo-Wychowawczej
ul. Staszica 6
26-260 Stąporków.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach przesyła wystąpienie pokontrolne z kontroli doraźnej w Wielofunkcyjnej Placówce Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie, która odbyła się w dniu 20 maja 2015 r.

Kontrola przeprowadzona została na podstawie:

- art. 122 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r (dz. U. 2015 poz. 332).

Kontrolę przeprowadzili: inspektorzy Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, w następującym składzie:

1. **Anna Konieczna** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 14). Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 382/2015 z dnia 08.05.2015 r. – inspektor kierujący zespołem inspektorów.
2. **Katarzyna Arendarska** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 19). Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 383/2015 z dnia 08.05.2015 r.

Kontrolę doraźną przeprowadzono w związku z wnioskiem ojca dwojga wychowanków Wielofunkcyjnej Placówki Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie, w którym to stawia zarzuty placówce, że ta w sposób nieprawidłowy sprawuje funkcję opiekuńczo-wychowawczą.

W związku z powyższym zakresem kontroli objęte zostały następujące zagadnienia:

1. Przestrzeganie standardu opieki i wychowania, głównie w zakresie stosowania kar.
2. Działania placówki na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną.

Kontrola przeprowadzona była w dniu 20 maja 2015 r.

Opis ustalonego stanu faktycznego oraz jego ocena

Ojciec wychowanków we wniosku zarzuca placówce min.:

- niewłaściwie prowadzony przez placówkę proces wychowawczy w stosunku do dwójki swoich dzieci przebywających w placówce, polegający min.: na wpajaniu córce nienawiści do rodziców, prześladowanie syna poprzez stosowanie kar i zastraszania policją. Za działania wyżej wymienione oskarża dwie wychowawczynie placówki.

Wychowankowie o których mowa przebywają w placówce od lipca 2008 r. Dzieci są w wieku 14 i 15 lat. Najmłodszy chłopiec z rodzeństwa od poniedziałku do piątku przebywa w MOS w Skarżysku – Kamiennej.

Przestrzeżenie standardu opieki i wychowania, głównie w zakresie stosowania kar.

Najstarszy z wychowanków sprawia problemy opiekuńczo-wychowawcze, polegające na: niestosowaniu się do zasad obowiązujących w placówce; agresywnym, wulgarnym, lekceważącym i aroganckim zachowaniu w stosunku do wychowawców i siostry – co odbywa się w obecności innych wychowanków; paleniem papierosów (również w obecności innych wychowanków na terenie placówki); spożywaniem alkoholu – i wracaniem do placówki pod jego wpływem, dokonywaniu zniszczeń mienia placówki zarówno wewnątrz budynku jak i na zewnątrz.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli, wynika, że zachowanie wychowanka uległo pogorszeniu od czasu gdy zaczął uczęszczać do gimnazjum w Końskich, gdzie mieszkają jego rodzice. O problemach wychowawczych placówka dwukrotnie w roku bieżącym informowała ojca (telefonicznie) - prosząc go równocześnie o pomoc i współpracę oraz sąd – jak dotąd bezskutecznie. Wcześniej ze względu na trudności w nauce, chłopiec był przebadany w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, pozostawał pod opieką lekarza neurologa i psychiatry. Aktualnie wychowanek objęty jest nadzorem kuratora, który zlecił placówce, by ta odnotowywała wszystkie jego negatywne zachowania. Informacje takie zapisywane są od 20 kwietnia bieżącego roku. Jedna z kartek na której były odnotowywane zachowania została zniszczona przez wychowanka (zał. nr 1). Zachowania negatywne miały również miejsce w szkołach do których uczęszczał wychowanek. W trakcie kontroli przeanalizowano zapisy z ostatnich trzech miesięcy w Dzienniku raportów dotyczące rodzeństwa. Większość z nich dotyczyła negatywnych zachowań chłopca, tj.: rozmowa wychowawcza z wychowankiem na temat konsekwencji wynikających z lekceważenia poleceń wychowawców; telefon ze szkoły o skandalicznym zachowaniu wychowanka i wyciągnięciu konsekwencji, powiadomienie kuratora; rozmowa wychowawcza z wychowankami na temat chłopaka oraz konsekwencji jakie mogą być za naśladowanie go; interwencja policji w związku z wydarzeniami jakie miały miejsce w dniu 20 kwietnia br., przeprowadzenie z chłopcem rozmowy na ten temat oraz wyznaczenie konsekwencji, wizyta kuratora w placówce; wizyta pod oknem wychowanka dwóch kolegów o godz. 21.00 – wyciągnięcie konsekwencji; rozmowa telefoniczna z ojcem wychowanka o spożyciu przez jego syna alkoholu; rozmowa telefoniczna placówki z kuratorem na temat negatywnego zachowania wychowanka. W Dzienniku jest wiele zapisów dotyczących „konsekwencji” - brak jest informacji jakiego rodzaju są to konsekwencje.

W trakcie kontroli, chłopiec był obecny w placówce. Podczas rozmowy z kontrolującymi wychowanek wypowiadał się negatywnie na temat pobytu w placówce, relacji z kadrą placówki (poza jedną panią – „sprzątaczką”), również z siostrą. Natomiast przyznał, że dobry kontakt ma z rodzicami. Chłopiec w rozmowie nie potwierdził, że placówka stosuje wobec niego karę w formie zakazu wychodzenia z pokoju. Otrzymywał kary ale w formie zakazu opuszczania placówki. W trakcie rozmowy przyznał, że czasami nie przestrzega kar. Wśród

innych kar, które wychowanek wymienił, były: zakaz korzystania z komputera czy z sali telewizyjnej.

W pokoju wychowanka brakowało drzwi wejściowych, zapytany co się z nimi stało – odparł, że zostały przez niego zniszczone. Również meble znajdujące się w jego pokoju były zniszczone – popisane. Chłopak na pytanie czy czegoś mu brakuje w placówce - odpowiedział, że ma za mało odzieży. Faktycznie w szafie, którą otworzył i pokazał kontrolującemu wychowanek znajdowało się niewiele ubrań.

Obowiązujący w placówce system kar ustalany był w porozumieniu z wychowankami, co potwierdziła w rozmowie dyrektor placówki. Po przanalizowaniu „szczegółowego katalogu kar” w Regulaminie organizacyjnym placówki stwierdzono, że stosowana w placówce kara w formie zakazu wyjścia poza placówkę – jest zgodna z katalogiem kar i dotyczy opuszczania placówki, a nie pokoju. Katalog zawiera przewinienia oraz rodzaje kar, stosowane w przypadku danego przewinienia (**zał. nr 2**). Wątpliwość kontrolujących budzi 14 dniowy okres trwania kary, jaką jest: zakaz wyjścia poza placówkę, o której mowa w punkcie L i Ł szczegółowego katalogu kar. Kontrolujący w związku z tym zaproponowali, by ponownie rozważyć długość trwania tej kary, z możliwością ewentualnego skrócenia tego okresu. Ponadto należałoby doprecyzować zakaz wyjścia/opuszczania placówki, o zapis, że nie dotyczy on wyjazdów do domów rodzinnych, na które wydaje zgodę sąd.

Podczas kontroli przeprowadzono rozmowę z wychowawczynią kierującą procesem wychowawczym wychowanka – p. E. Kucharską. Z rozmowy wynika, że odkąd wychowanek umieszczony został w placówce, sprawuje ona nad nim bezpośrednią opiekę. Wychowawczynie twierdzi, że relacje z wychowankiem były prawidłowe do czasu gdy ojciec przebywał w zakładzie karnym. Aktualnie sytuacja wychowawcza jest trudna: co przejawia się negatywnym i wrogim nastawieniem wychowanka do wychowawczynie i innych pracowników placówki, brakiem współpracy, nie przestrzeganiem zasad panujących w placówce oraz konsekwencji nałożonych na wychowanka za niewłaściwe zachowanie. Placówka stara się włączyć w proces wychowawczy ojca, jednak bezskutecznie. Wychowawczynie potwierdziła rodzaje kar, jakie placówka stosuje względem wychowanka, a które on wymienił w rozmowie z kontrolującymi. Kary stosowane są wtedy gdy inne metody takie jak rozmowa nie pomagają. W przypadkach gdy wychowanek dopuszcza się dewastacji mienia placówki, jest agresywny i wulgarny, placówka ostrzega go, że wezwie policję. Ostatnia interwencja policji miała miejsce w dniu 20.04.2015 r. kiedy wychowanek zdemolował drzwi do swojego pokoju. Odbyła się wówczas rozmowa wychowanka z kuratorem. Jako konsekwencję tego zachowania, wychowanek otrzymał czarną kropkę w miesięcznym systemie kar i został zobowiązany do odkupienia drzwi. Po tym zdarzeniu, kurator zalecił placówce, by ta odnotowywała wszystkie negatywne zachowania chłopca. Wychowawczynie twierdzi, że nigdy w obecności wychowanka nie wypowiadała się o jego ojcu w sposób negatywny. Z rozmowy z panią E. Kucharską, nie wynika by proces wychowawczy w stosunku do wychowanka prowadzony był przez nią w sposób niewłaściwy.

W trakcie kontroli przeprowadzono również rozmowę z siostrą wychowanka, z której wynika, że jej relacje z bratem nie są prawidłowe (brat źle ją traktuje: jest wulgarny w stosunku do niej i agresywny), a także z rodzicami, zwłaszcza z ojcem. Uważa, że matka jest pod dużym wpływem ojca. Dziewczynka odmawia wyjazdów do domu rodzinnego rodziców. Twierdzi, że nie chce utrzymywać kontaktu z rodzicami, a tym bardziej wracać do domu (aktualnie rodzice starają się o powrót dzieci pod ich opiekę – są po badaniu w RODK). Wychowanka twierdziła również, że kadra placówki w żaden sposób nie wpłynęła na to jak ona postrzega rodziców i jakie ma z nimi relacje. Natomiast pozytywnie wypowiadała się na temat pobytu w placówce i relacji z wychowawcami. Wyrażała swoje zadowolenie z warunków mieszkaniowo - bytowych jakie zapewnia jej placówka.

Handwritten signature

W trakcie kontroli stwierdzono, że aneks kuchenny jest zamykany. Wychowankowie nie mają zatem swobodnego dostępu do podstawowych produktów spożywczych i napojów, by móc np. zrobić sobie herbatę. Dla wychowanków robione są kanapki, które znajdują się w pokoju wychowawców.

Działania placówki na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną.

Z zeszytu odwiedzin prowadzonego przez placówkę, wynika, że od stycznia br. rodzice odwiedzili dzieci w placówce jedynie pięć razy (dwa razy w styczniu – odwiedziny matki; dwa razy w marcu – raz odwiedziny matki, raz ojca; jeden raz w kwietniu – odwiedziny matki). Ponadto z innej dokumentacji, tj.: karty pobytu, Dziennika raportów oraz z rozmów z wychowankami i kadrą placówki, wynika, że wychowanka sporadycznie kontaktuje się z własnej inicjatywy z rodzicami (a jeżeli już to głównie z matką), natomiast jej brat ma prawdopodobnie częsty kontakt z rodzicami, ze względu na fakt, że uczęszcza do szkoły w miejscowości w której mieszkają rodzice.

Placówka stara się współpracować z rodzicami – kontaktuje się z nimi w sprawach dotyczących ich dzieci. Próbowano zaangażować ich w proces wychowawczy syna, by przebiegał prawidłowo – mimo to brak współpracy z ich strony.

Zdaniem kontrolujących, placówka nie przyczyniła się do tego, że wychowanka tak postrzega rodziców, a nie inaczej i że ma z nimi nieprawidłowe relacje.

Podsumowując stwierdzić należy, że placówka prawidłowo wypełniała funkcję opiekuńczo-wychowawczą w stosunku do dzieci ojca zgłaszającego we wniosku zastrzeżenia. Stosowany przez placówkę system kar wobec wychowanka, jest zgodny z Regulaminem organizacyjnym placówki ze „szczegółowym katalogiem kar” ustalonym, jak wynika z rozmowy z dyrektorem placówki we współpracy z wychowankami i nie narusza ich praw. Jedynie długość trwania niektórych kar budzi wątpliwości kontrolujących. Działania wychowawcze podejmowane przez kadrę placówki w stosunku do zachowań chłopca nie budzą zastrzeżeń kontrolujących.

W przypadku relacji wychowanki z rodzicami, również nie stwierdzono, jakoby kadra placówki miała na nie niekorzystny wpływ.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzić należy, że zarzuty stawiane wobec placówki przez ojca wychowanków nie potwierdziły się.

Ustaień dokonano w oparciu o:

- rozmowę z dyrektorem placówki, wychowawcą, wychowankami;
- analizy dokumentacji: akt osobowych dwóch wychowanków, informacji pisemnej na temat wychowanka sporządzonej przez dyrektora na okoliczność kontroli, Dziennika raportów, zeszytu odwiedzin, Regulaminu organizacyjnego placówki - szczegółowego katalogu kar, informacji o negatywnych zachowaniach wychowanka oraz kart pobytu i planów pomocy wychowanków;
- wizji lokalnej pomieszczeń placówki.

W wyniku przeprowadzonej kontroli doraźnej wydaje się następujące zalecenia:

1. **Każdorazowo zapisywać rodzaj konsekwencji za niewłaściwe zachowanie w Dziennik raportów.**

2. Przedstawić Wojewodzie pisemną informację dotyczącą odzieży, obuwia i bielizny zakupionej w ostatnich dwóch latach dla wychowanka (datę zakupu i rodzaj zakupu).
3. Rozważyć długość trwania kary, jaką jest zakaz wyjścia poza placówkę, określonej w Regulaminie organizacyjnym placówki, w punkcie L i Ł szczegółowego katalogu kar, z możliwością ewentualnego skrócenia tego okresu. Ponadto należy doprecyzować zapis: „zakaz wyjścia/opuszczania placówki”, o informację, iż nie dotyczy on wyjazdów do domów rodzinnych, na które wydaje zgodę sąd.
4. Umożliwić wychowankom całodobowy dostęp do aneksu kuchennego.

Pouczenie.

Zgodnie z art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013 poz. 135 ze zm.) kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przedstawi stanowisko w sprawie ich uwzględnienia. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę, kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 197 e i 197 f ustawy o której mowa, w przypadku niepodjęcia lub niewykonania czynności wynikających z zaleceń pokontrolnych, mających na celu ograniczenie lub likwidację stwierdzonych istotnych uchybień lub nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, wojewoda może orzec o czasowym lub stałym cofnięciu zezwolenia na prowadzenie tej placówki.

Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli zostaną ujawnione rażące zaniedbania lub zaniechania realizacji obowiązków ustawowych, wojewoda może wezwać jednostkę samorządu terytorialnego do wyznaczenia wykonawcy zastępczego, w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia otrzymania wezwania.

W przypadku niewyznaczenia przez jednostkę samorządu terytorialnego wykonawcę zastępczego w terminie, o którym mowa, wojewoda może wystąpić do sądu administracyjnego ze skargą na bezczynność organu jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 198 ustawy - kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.

Anna Kowalczyk, Katarzyna Prędczak
(osoby kontrolujące)

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Janina...
(zadaniowa Komisja Kontrolna)
DYREKTOR
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

1
2
3

○

○

1
2
3